APR 28 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА“
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA“.

# СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA“
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 26-го. ЦЬВІТНЯ 1919. Ч. 49. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, APRIL 26, 1919. No. 49.

# КИЇВ ЗНОВА В РУКАХ УКРАЇНЦІВ.

## Українські революційні війска, прихильні Петлюрі, прогнали большевиків з Києва.

## Приязні відносини між аліянтами і українським правительством Петлюри.

## Італійські мирові делеґати покидають мирову конференцію в Парижи.

## ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 25, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

### КИЇВ ЗНОВА В РУКАХ УКРАЇНЦІВ.

**Революційні українські війска прогнали большевиків з Києва.**

ВІДЕНЬ, 23. цьвітня. — Революційні українські війска, які відносять ся приязно до Семена Петлюри, провідника Українців, прогнали з Києва большевиків.

### ПОТВЕРДЖЕНЄ ВІСТКИ ПРО ВІДЗИСКАНЄ КИЄВА.

**Українці підняли ворохобню і відобрали Київ від большевиків.**

КОПЕНГАГЕН, 24. цьвітня. — Українці підняли ворохобню і відзискали Київ від большевиків, як се доносить телеґрама зі Станиславова, котру нині тут одержано дорогою через Берлін.

### БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ НА СТОРОНУ ПЕТЛЮРИ, БОРЮТЬ СЯ ТЕПЕР ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

БЕРНО, 23. цьвітня. — Велика частина першої большевицької армії, яка піддала ся на північний захід від Києва перед кількома днями українським війскам Петлюри, заявила тепер добровільно, що буде бороти ся проти большевиків. Вони вже брали участь в боротьбі з большевиками в Уїтмі (?), в околиці Припети.

Се донесенє містило ся в урядовім звіті українськім з Рівна (на Волини), оголошенім через українське пресове бюро.

### ЦІЛА УКРАЇНА В РУКАХ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ВІЙСК.

**На Україні є великі засоби збіжа, але средства транспортові знищені.**

ЛОНДОН, 22. цьвітня. — Урядова бездротна телеґрама московського правительства доносить, що турецький консуль в Києві зробив російському правительству предложенє в справі виміни товарів між Росією і Туреччиною.

Ціла Україна зістала очищена з війск ген. Петлюри, провідника українських селян. На Україні находять ся великі засоби збіжа, але з причини знищених средств транспортових скоре розділенє средств поживи стрічаєть ся з перешкодами.

Червона армія наступає на Бесарабію і обсадила Каменець Подільський. Большевицькі війска обсадили також околицю над устєм Дністра.

**Насильства большевиків в Одесі.**

МАРСЕЛЬ, 23. цьвітня.—Тут прибув корабель „Суіра“, везучи з Одеси 450 француських збігців. Збігці оповідають, що в Одесі запанував терор. До насильств над людьми большевики мали уживати Хінців.

Один зі збігців оповідає, що інжинїра з Кронштаду, Савіцького, поколено ножами, а відтак посаджено на жаріючий уголь. Він згорів на смерть в присутности своєї жінки, яка померла від перестраху. Инші знова Хінці копали ями і бувших дідичів загребували в них живцем. Инших дідичів потопили вони в мори, привязуючи їм камінє до шиї.

### ФРАНЦУСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗМІНИЛО СВОЄ СТАНОВИЩЕ СУПРОТИ УКРАЇНИ.

**Француські військові власти помагають орґанїзувати український корпус в Херсонщині.**

БЕРНО (Щвайцарія), 22. цьвітня. — Українське пресове бюро доносить, що Струменко, міністер внутрішних справ в українськім кабінеті Петлюри, прибув до Станиславова з Одеси, де брав участь в переговорах з француською головною командою.

Міністер Струменко каже, що зразу переговори були утруднені, а то з причини, що француські офіцири були зле поінформовані про рух український яко большевицький. Доперва по здобутю большевиками Херсона і Миколаєва вони дали ся переконати, що справа маєть ся противно, і від того часу відносини між командою аліянтів і Українцями стали поправляти ся.

Француська головна команда згодила ся тепер на зорґанізованє українського корпуса, рекрутованого з Українців в околиці Тераспоря (над Дністром) і доставила українським війскам в околиці Бірзулї технічні матеріяли.

Переговори, які дотепер відбували ся в Одесі, перенесено до Парижа і їх веде там українська мирова делеґація. Струменко є того переконаня, що Українці при помочи аліянтів могли би утворити досить сильну армію, щоби прогнати большевиків з української територіі.

### ПЕРЕГОВОРИ МІЖ АЛІЯНТАМИ І УКРАЇНЦЯМИ В СТАНИСЛАВОВІ.

**Українське правительство предложило аліянтам свої домаганя.**

ПАРИЖ, 19. цьвітня. — В Станиславові відбувають ся переговори аліянтів з Українцями.

Українське правительство поставило слідуючі домаганя:

1. Признанє независимости української республики.
2. Не переводити мілітарної інтервенції.
3. Чужі держави не мають мішати ся у внутрішні справи України.
4. Забезпеченє польсько-української границі в Галичині.
5. Заборона орґанізованя польських леґіонів.
6. Достава оружа і амуніції для України.

### ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ УГОРСЬКУ РУСЬ.

**Безпосереднє полученє зелізниче між Чехо-Словаччиною і Україною.**

ПРАГА, 16. цьвітня (післанцем до Парижа 23. цьвітня). — Урядово проголошено, що чесько-словацька республика посунула свої границі на схід аж до границі Румунії. Чесько-словацькі війска заняли полудневу часть карпатських гір, яку замешкують угорські Русини, і в сей спосіб чесько-словацька республика стала безпосереднім сусідом республики української.

Чеське правительство навязало зносини з українським правительством, чому до тепер стояло на перешкоді війско мадярське, яке держало у своїх руках землї, почавши від Унґвару до Керешмезе. Чехи, користаючи з большевицької революції на Угорщині, заняли своїми війсками цілу угорську Русь аж до границі Семигорода і обсадили всі головні просмики через Карпати, між тими й Керешмезе (30 миль на захід від границі Буковини), через який веде зелізничий шлях з Будапешту до Львова, Тернополя і Києва.

Сї землї, хоч вони не належать до чесько-словацької республики, заняли чеські війска тому, щоби утворити безперервний фронт проти большевиків. Чехи осягнули також безпосереднє полученє зелізниче з Україною, яке не переходить через землї мадярські, і відтяли полученє між большевицьким правительством угорським і большевиками українськими.

## В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 25, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Адм. Колчак мав полонити 25.000 большевиків.**

ЛОНДОН, 23. цьвітня. — Противбольшевицька армія адм. Колчака віднесла нову побіду над війсками большевицькими, беручи в полон 25.000 большевиків, як се доносить нинїшна телеграма пресового бюра з Омска. Війска адм. Колчака здобули місто Ішевск.

**Наступ оренбурських козаків.**

ЛОНДОН, 24. цьвітня. — Одержано вісти, що російська большевицька головна кватира опорожнює з поспіхом Оренбурґ та що армія ґен. Дутова, атамана оренбурських козаків, зближаєть ся скорим кроком до міста. Ґен. Дутов мав вже здобути місто Орск, положене 152 миль на полудневий схід від Оренбурґа.

Велике число большевицьких дезертирів вступило в ряди сибірської армії і борять ся тепер проти большевиків. До армії Колчака вступає також богато селян з околиць, відки прогнано війска большевицькі.

**Большевицькі війска готовлять ся до наступу на Архангельск.**

АРХАНГЕЛЬСК, 23. цьвітня. —Лїд на ріцї Двині почав вчера ломити ся і треба надіяти ся, що большевики розпічнуть в короткім часї новий наступ на Архангельск, уживаючи моторових лодок, зоруженних в гармати.

Як се доносить одержані вісти, большевики нагромаджують значні сили на полудне від Кадіша. На боєвім фронті панував вчера спокій.

**Большевики в західній Сибіри розпочали боротьбу.**

КРАСНОЯРСК, 22. цьвітня.— Сильний відділ большевицького війска робить зусиля перетяти сибірську зелізницю на схід від Красноярска. В околиці місцевостий Тайшед і Юрд приходить що дня до боротьби. Останного четверга неприятель напав на російський відділ, який числив 200 жовнїрів, і лише 80 з них повернуло домів. Дорога, яка веде до большевицьких сіл, находить ся під контролею огню машинових крісів; через ліс туди годі дістати ся задля великих снігів.

Сибірську зелізничу лінію пильнують війска сербські і чеські, маючи до своєї розпорядимости полеві гармати. З причини непогоди і великих снігів доперва може в літї вдасть си зломити силу большевиків.

## В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey·City on April 25, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Становище Падеревского захитане.**

ПАРИЖ, 24. цьвітня. — Вісти з Польщі вказують, що Поляки вважають для себе великим нещастєм, що Ґданьск не признано Польщі. Серед польського народу панує з тої причини настрій, неприхильний для аліянтів. Се потверджують вісти, які містять ся в познанських і варшавських часописях.

Загально побоюють ся, що з причини, що Падеревскому не вдало ся узискати Ґданьск для Польщі, гнів народа зверне ть ся проти його правительства і він буде приневолений уступити. В такім случаю правительство опинило би ся в руках якоїсь партії, бо лише один Падеревскі зумів довести до коаліції всі політичні партії.

**Ґен. Галєр хоче відбудувати Польщу від Балтійського до Чорного моря.**

ВАРШАВА, 22. цьвітня. — „Я не сховаю меча, доки Польща не буде розтягати ся від Балтійского моря аж по Чорне море“, заявив ґен. Галєр, командант польських війск, який прибув тут щойно зелізницею з Франції.

Велика товпа людий ожидала цїлу ніч, щоби повитати жовнїрів і їм уладжено велику овацію. Їх витали аристократія і селянство, стоячи один побіч другого.

Ґен. Галєр, промовляючи до товпи, сказав:

„Польща ще не осягнула своїх історичних границь і я прибув тут, щоби силою оружа здобути Ґданьск, Шлеск і Остраву“.

Анґлійський офіцир, який товаришив Полякам в переїзді через Німеччину, заявив, що Німці відносили ся до польських війск ворожо підчас їх переїзду через німецькі землї. В одній місцевости Німці нагромадили були машинові кріси, щоби острілювати транспорт польських війск, і лише з великою трудностию вдало ся їх від сього відклонити.

**Справу Цешина мають полагодити Чехи і Поляки між собою.**

ПАРИЖ, 24. цьвітня. — Справа углевих теренів в Цешині, о посіданє котрих ведеть ся спір між Поляками і Чехами, має бути полагоджена впрост між обома інтересованими державами при спільнім порозумінию.

Таке рішенє мала видати головна рада мирової конференції.

## В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 25, 1919 as required by the Act of

**Мировий договір буде предложений німецьким делеґатам 28. цьвітня.**

ПАРИЖ, 23. цьвітня. — Правительства союзних держав повідомили німецьке правительство через ґенерала Нідана в Спа, що вони є готові приймити німецьких мирових делеґатів у Версалю дня 28. цьвітня.

**Ліхновскі заповідає нову війну.**

ПАРИЖ, 24. цьвітня. — Париське видане шіґаковської часописи „Трибюн“ оголосило розмову з бувшим німецьким амбасадором в Лондонї, кн. Ліхновским. Ліхновскі заявив, що після його гадки Німеччина буде приневолена розпочати наново війну, коли мирові условя будуть затяжкі.

**Американське правительство грозить Німцям, що не дасть їм поживи.**

БЕРЛІН, 24. цьвітня. — В Берліні оголошено нині заяву Герберта Гувера, ґенерального директора комісії для справ поживи. Гувер перестерігає німецьке правительство, що здержить посилку средств поживи до Німеччини, коли страйк і заворушеня будуть дальше тривати.

## З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 25, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

### ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ЗАЯВИВ, ЩО ФЮМЕ НЕ МОЖЕ НАЛЕЖАТИ ДО ІТАЛІЇ.

**Італійські мирові делеґати лагодять ся до відїзду з Парижа.**

ПАРИЖ, 23. цьвітня. — Президент Вілсон оголосив нині пополудни звіт, в якім подав до відома, що домаганя Італії мусять бути згідні з принципами, які дотепер зістали проголошені.

„Для Балкану не можна установляти нових принципів“, заявив президент Вілсон.

Президент Вілсон заявив зовсїм отверто, що Італія не може одержати Фюме та що Фюме мусить стати пристанию для малих держав, які лежать поза нею.

Італійський премієр Орляндо відїде до Риму нині вечером або завтра. Прочі італійські делеґати відїдуть з Парижа можливо як найскорше.

Премієр Орляндо здержав ся від всякої критики заяви президента Вілсона, сказав однак, що Італія буде приневолена розпочати „якусь рішучу акцію“. Загальне переконанє є, що Італія відкличе своїх делеґатів з мирової конференції.

**Помирити Орлянда не вдало ся. — Орляндо відїзджає з Парижа.**

ПАРИЖ, 24. цьвітня. — Премієр Орляндо і другий італійський мировий делеґат Барціляй відїдуть до Риму нині вечером.

Таку заяву зложив премієр Орляндо, коли повернув з наради з прочими членами мирової конференції, на котрих дискутовано не над справами територіяльними, а лише над принципами.

Наради відбували ся в палаті анґлійського премієра і тривали через дві години. На них були присутні: през. Вілсон, премієр Ллойд Джордж, Клемансо, Орляндо і міністер загр. справ Соніно.

Барон Соніно і прочі два італійські мирові делеґати задержать ся ще покищо в Парижи.

**Італійський король похвалює становище премієра Орлянда.**

ЛОНДОН, 24. цьвітня. — Пресове бюро з Парижа доносить нині, що італійський король Віктор Емануїл повідомив телеґрафічно премієра Орлянда, похвалюючи його становище і взиваючи його, щоби від свого становища не відступав.

**Італія має намір заключити окремий мир з Німеччиною.**

ПАРИЖ, 23. цьвітня. — З політичних кругів доносять, що Італія робить стараня розпочати переговори з Німеччиною в цїли заключеня окремого мира.

Італія сподїєть ся, що від Німеччини вона могла би одержати уголь, а з України збіже, і в сей спосіб позбути ся зависимости від Англії і Злучених Держав.

**Гамбурґ і Бремен в руках большевиків.**

БЕРЛІН, 22. цьвітня. — В Гамбурґу панують великі заворушеня. Товпа рабує доми. В боротьбі з поліцією богато осіб було убитих і ранених.

Телеґрама до „Форвертса“ доносить, що на передмістю Гамбурґа, Ст. Павль, прийшло до формальної битви. Заворушеня тривають нині дальше. Товпа взяла приступом склади оружа і амуніції.

АМСТЕРДАМ, 23. цьвітня. — Комуністичне правительство проголосило в Бремен военний стан, як се доносять нинїшні вісти з того міста. Всї склепи, реставрації, театри і церкви замкнені. Трамваї між год. 6-тою вечером і год. 6-тою рано не курсують. Приватне уживанєне телеґрафів і телефонів заборонене. Середна кляса розпочала проти-страйк.

## НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 25, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Наступ Румунів, Сербів і Чехо-Словаків на Угорщину.**

ВІДЕНЬ, 22. цьвітня. — Чесько-словацькі війска розпочали нині наступ на 45 миль довгім фронті між Тірнав і Мархеґ.

Сербські війска посувають ся на північ між рікою Тисою і Дунаєм.

Румунські війска зближають ся до Дунаю.

**Угорщина покладає надію на всесьвітну революцію.**

БУДАПЕШТ, 22. цьвітня. — Міністер загр. справ, Беля Кун, промовляючи на засїданю головної ради робітників і жовнїрів, висказав надію, що міжнародна революція пролетаріяту не допустить до сього, щоби аліянти повалили угорську савєтську републику.

**Аліянти домагають ся уступленя комуністичного правительства.**

БЕРЛН, 24. цьвітня. — Віденський кореспондент часописи „Льокаль Анцайґер“ доносить, що угорське комуністичне правительство зажадало від місії аліянтів через угорського посла у Відни, щоби вони вислали до Будапешту делеґатів в цїли заключеня розему з Румунією.

Представник аліянтів, полковник Кунінґем, в порозуміню з Парижем повідомив угорське правительство, що аліянти є готові кождої хвилі заключити розем і безпроволочно здержати наступ своїх війск, коли савєтське правительство уступить, коли на його місце буде утворений кабінет, зложений зі всїх партій і коли всі розпорядженя, проголошені савєтським правительством, будуть відкликані.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION: United States: | | ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах: | |
|---|---|---|---|
| 1 year | $3.00 | на рік | $3.00 |
| 6 months | $1.75 | на пів року | $1.75 |
| 3 months | $1.00 | на 3 місяці | $1.00 |
| In Jersey City and to foreign countries: | | В місті Jersey City і за границю: | |
| 1 year | $3.50 | на рік | $3.50 |
| 6 months | $2.00 | на пів року | $2.00 |
| 3 months | $1.25 | на 3 місяці | $1.25 |
| Single copy 3 cents. | | Поодиноке число 3 центи. | |

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montkomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

# В СПРАВІ НОТ ПОБІДНОЇ ПОЗИЧКИ СВОБОДИ.

Всї Українські Народні Комітети і всї українські товариства повинні дати чинну поміч американським комітетам Побідної Позички Свободи в розпродажі нот. Час вже короткий; дня 10. мая с. р. акція кінчить ся, тож з помочию треба спішитись.

Аби була котроля, кілько нот закупили Українцї, У. Н. Комітет або місцеві українські товариства повинні на підписних картах (Subscription cards) бити свої печатки.

Крім того всї місцеві У. Н. Комітети і товариства повинні вести **докладні записки,** кілько Українців в їх місцевости закупило нот і зараз по замкненю і обчисленю позички **переслати звіт до Голов. Канцелярії У. Н. Комітету в Ню Йорку, на адресу: Ukrainian National Committee, 70 Fifth Ave., Room 1008, New York City.**

У. Н. Комітет зладить як найскорше загальний звіт українських громад, що закупили ноти Побідної Позички Свободи і вишле його до ґазет та до департаменту скарбу у Вашінґтоні.

**Український Народний Комітет.**

# НАРІД В ПІТСБУРЩИНІ ОСУДИВ КИРИНЮ.

**Віче в Ембрідж, Па.**

(Допись з Пітсбурщини).

Красний поґідний весняний день. Сонце спустилось з полудня і своїми теплими лучами огріває згіря пенсильванійського „кута", в котрім нинї зароїлось неначе в улию. Отсе спішать **українські** жителї місточка Ембрідж і околиці на велику раду, **щоби** спільно порадитись, подїлитись думками, в який спосіб **причинитись** і їм до великого дїла, до визволеня своєї Батьків**щини з** неволї, та щоби піднести голос протесту проти воро**жих затій** на свободу українського народу.

**Точно** в означенім часї дня 6. цьвітня б. р. саля театру **„Ріджент"** була переповнена щирими синами і доньками У**країни.**

Голова місцевого У. Н. Комітету, **п. Т. Шумила,** отвирає **віче** і по вступній формальности удїляє голосу д. Р. Слободзя**нови** з Філадельфії, Па.

**Д. Р. Слободзян** в своїй палкій промові перейшов історію **змагань** нашого народу до волї від часів Б. Хмельницького аж **по** нинїшний день, і своїми горячими словами зрушив до сліз, — оповідаючи тії терпіня та переслїдуваня, які переносив наш **нарід** під панованєм цїсарів, царів і польської шляхти.

**По** скінченю реферату д. Слободзяна, предсїдатель пред**ставив** вічевикам д. Юлїяна Павчака з Ню Йорку і удїлив йому голосу.

**Д. Ю. Павчак** в півтора-годинній промові зясував положенє українських іміґрантів від покиненя рідної стріхи аж до теперішного моменту. Ріжні „проводирі", — говорив бесїдник — котрим ходить лише о наживу або о заскорузлу партійність, „водили" нас і ще хотять вести ріжними манївцями і замісць користи все виходило нам на шкоду. „Бонч" паничів з Федерації, тойсамий „бонч", котрий голосив по всїх ґазетах, що він не знає, де його вітчина, що аж треба йому йти до адвоката запитатись, де його вітчина; тойсамий „бонч", котрий голосив поміж Американцями, що „Ukrainians have no nationalistic ambition" — **тойсамий „бонч" тепер, у сю грізну і переломову хвилю сховав ся до бейсменту на 7-мій ул. в Ню Йорку і висьміває змаганя до волї і свободи національної нашого народу.**

**Від якогось часу став вторувати нюйорським паничам в Пітсбурщинї другий подібний „бонч", товариші по киринї: М. Хаврюк, о. О. Пристай і його дяк.** Кому як кому, а о. О. Пристаєви повинен бути сором — говорив бесїдник — лучитись з людьми такого покрою як нюйорські паничі і М. Хаврюк. Але ми українські робітники не повинні слухати людий тих, котрим ходить лише о наживу або о парафію; котрі хочуть легко жити, а не працювати. Такому серед нас місця нема. Ми, котрі любимо пересяклу потом і кровю братів наших рідну землицю; котрі бажаємо свободи свому народови, стіймо твердо і анї на крок не подаваймось, як і перше стояли під українським національним прапором, так довго, поки над нашим дорогим Києвом і Львовом не засяють лучі золотого сонця волї і свободи.

По промові д. Павчака предсїдатель віча перечитав і дав **під** голосованє отсї **резолюції:**

1) Українцї, зібрані на вічу в Ріджент театрі в Ембрідж, **Па.,** числом 1000 осіб, витають і шлють свій глибокий поклін **рідним** братям, борцям за свободу під проводом С. Петлюри, **найліпшого** сина України. Нехай їм буде честь і слава. Україн**ський** нарід, перебуваючий на американській земли, всїми си**лами** підпирає їх в боротьбі за волю.

2) Витають з признанем дїяльність У. Н. Комітету в Злучених Державах, котрий, не зважаючи на ріжні перепони, прямує сьміло вперед до освободженя нашого народу, і прирікають йому свою поміч і піддержку в боротьбі о визволенє України.

3) Пятнують шкідливу роботу о. Ол. Пристая і компанії **та** взивають схаменутись і звернутись з блудної дороги, руйнуючої народну працю, та станути разом з усім українським **народом в боротьбі за волю і свободу.**

Вічевики приняли резолюції, відчитані предсїдателем віча, **одноголосно.**

Опісля предсїдатель подякував У. Н. Комітетови, а зглядно його екзекутиві за їх безінтересовну посьвяту для народної справи, подякував бесїдникам і вічевикам, що хотяй як поважне число було, бо понад 1.000 присутних, то панував між ними взірцевий спокій, один дух і любов до свого народу, і закінчив віче окликом: **Нехай живе Українська Народна Република! Нехай живе У. Н. Комітет в Злучених Державах!**

По відспіваню народного гимну вічевики з піднесеним духом і надією на ліпшу долю свого народу розійшли ся спокійно і поважно домів.

**Вічевик.**

# ОСЛАБЛЕНЄ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПОЗИЦІЇ НА УКРАЇНІ.

**Українцї і Жиди опустили савети.**

Вістка, що в Києві вибухла нова революция, яка потрясла основами большевицької власти на Українї, є дуже відрадна для кождого щирого Українця. Иншої вістки остаточно було годї й сподївати ся, знаючи відношенє ріжних полїтичних груп на Українї супроти московських большевиків.

• • •

Позитивних вістий про хід справ на Українї у нас дуже мало, але і сї, які є, дають нам змогу розібрати ся достаточно в українськім хаосї і многим цїкавим відповісти на питанє, що було якраз тою причиною, яка викликала в „большевицькій" Українї революцію проти большевиків.

Перш усього мусимо ствердити факт, що широкі українські маси, які віками стогнали в московській неволї, підчас революції захопили ся сильно національним житєм, а многі визначні особистости, які — думало ся — пропали для української справи, стали горячими українськими патріотами; з Петербурга і Москви вони повернули на лоно рідної землї і тут стали працювати для свого народу та осьвідомляти його. Революційна струя рушила кождого з просоня і кинула всїх у нове житє.

І коли два роки тому ті українські патріоти, котрі хочуть бачити Україну великою, сильною і независимою державою, могли побоювати ся, що нарід тої части України, яка була під Московщиною, дасть ся зловити на приманчиві слова московських державних мужів і стане рішучо за якоюнебудь формою федерації України з Московщиною, — то нинї ті патріоти можуть бути цїлком спокійні. Український нарід вже настільки дозрів національно підчас двох лїт революції, що не повірить жадним обіцянкам ворожого табору. Перший большевицький наїзд на Україну, відтак тевтонська господарка, пованє Скоропадського і другий большевицький наїзд — вказали українським масам дорогу до патріотизму; сї гіркі факти навчили Українців, як їм любити рідну землю і як шанувати своє добро; сї гіркі факти дали легковірному українському народови до пізнаня, що йому нїде шукати спасеня і красшої будучности, лише в себе дома, і що сей дім мусить в такім случаю бути зависимим лише від нього самого. Навчили нас вороги наші, що ми будемо істнувати лише тодї, коли будемо мати свою власну цїлком самостійну державу.

Се скоро зрозуміли провідники тих українських партій, які не хотїли навіть і чути про відокремленє України від Московщини. Так звана партія соціялїстів федералїстів, яка на самім початку поставила собі в основу постулят тїсної федерації України з Московщиною — вже давно усунула сей принцип зі своєї плятформи і замісць думати про федерацію з Москощиною, почала працю в напрямі злуки всїх українських земель в одну независиму українську державу.

•

Та остаточно нема правила без виїмків. Знайшло ся між Українцями кілька одиниць, які вроїли собі, що Україна може жити спільно з большевицькою Московщиною і в тім напрямі почали свою працю. Коцюбинський, Затонський, Мануїльський — се вони спровадили на Україну большевицьку грозу. Се їх заходами зруйновано Україну.

Та нинї вони — здаєть ся — навертають ся назад до своїх і хочуть направити свої блуди. Кають ся! Так, здаєть ся, кають ся!

„Як донесла київська бездротна телеґрама, з українських большевицьких кругів вийшла вістка, що в большевицькім правительстві на Українї панує роздвоєнє; ґрупа міністрів Українців, під проводом Мануїльського, є за тим, аби війти в порозуминє з Петлюрою, а міністри Москалї є проти сього" — говорить депеша українського пресового бюра у Віднї, датована з кінцем лютого 1919 року.

Швайцарський „Бернер Бунд", з 9-го лютого 1919, пише, що становище українських комуністів (большевиків), зганьблених нападом московських большевиків на Україну, котрі прийшли, щоби принести війну і анархію, є гідне уваги. Комуністи стали по сторонї українського національного правительства, в якім є заступлені всї українські партії.

А телеґрама зі Станиславова, надана там 2-го марта 1919, наче потверджує обі повисші телеґрами, коли говорить, що Українцї, котрі належали до саветів на Українї, виступили з них, бо Раковський, премієр українського кабінету, показав виразно свою інтенцію злучити назад Україну з Московщиною. Також Жиди, щоби показати свою солїдарність з Українцями, виступили зі саветів, і в саветах остали ся лише Москалї.

Проявило ся, видно, в українських комуністів національне чутє; зродив ся в них патріотизм; побачили вони, що йдуть лихим шляхом і ведуть нарід до заглади. Коли вони в дійсности повстали проти панованя московських большевиків на Українї, то сим вони заслужать собі на велику пошану і щиру симпатію у кождого Українця.

**(В.)**

# КОРОТКА І ЩИРА РОЗМОВА З АМЕРИКАНСЬКИМИ УКРАЇНЦЯМИ.

(Надіслана стаття).

Їхав ти, брате, і я другий і десятий з краю далеко за море, їхав за красшою долею. Їхав в чужий край, бо нивки ставали чимраз вузші, треба було їх дїлити і краяти, а як твій батько був богач на двайцяти морґах ґрунту, то ти і твої брати і сестри мусїли сидїти вже на двох або трох. Їхав, бо за ту нивку треба було платити і податки і додатки, а як нї, то приходив „пан" з цїсарсько-польського суду і тягнув послїдного лаха з хати, або послїдний хвіст із подвіря. Їхав, бо не було здаєть ся одного нашого ґазди, щоб не мав довгу в жида або в банку.

Не з гаразду їхав, але таки шкода було покидати і рідне село і ту твою хатину похилену, що ще певно від панщини стояла, і тоті нивки, яких не було чим зорати. І таки ти бажав тої хвилї, щоб в тій далекій Америцї заробити кілька соток тай довги поплатити і проценти, або може ще докупити з два-три загони і ґаздувати.

Гірко було тобі гарувати в старім краю, але бо й гірко було на чужину їхати. І ти сподївав ся вернути в рідні сторони. Не було тай нема дуже великих гараздів в Америцї, а по тих майнах і шапах то вже половину свого здоровля ти лишив — а тямиш, та ти колись в краю мішками пшеницї кидав наче тріскою. Але хоч гірко треба робитя, то все таки знаєш, що ти свій пан. Не прилїзе на твоє подвірє „паршик" впоминати ся за процентом, не прилїзе батярина „здекутор", не буде тобі попід вікно блимати жандарський баґнет, не буде тебе ніяка псявіра поневіряти, так як в краю. Навіть бос в шапі до тебе говорить як до рівного.

А в краю не так було. Але чогось таки тяжко на чужинї жити. І гонору того не хочеш, нї гроший тих, на яких засохла твоя кров і піт і здоровлє і сила, тільки тягне тебе до рідного краю. Тих кілька років ти вісточки від рідних не маєш; не знаєш, чи здорові твої родичі, твоя жінка, дїти, і ніхто не знає, що дїєть ся в твоїм серцю; хиба Бог один.

Тисячі ниток тебе вяже з рідним краєм і не пірвеш їх; скорше вони твоє серце поранять. Ти любиш свій край. Ти любиш Україну. Ти чуєш ся українським патріотом. Ти тїшиш ся, що українська справа не пропала. Ти радієш, що українські війска ворогів бють. Ти радієш, що твій нарід скинув з себе ярмо і заснував Українську Републику! Українська Република! — чи чуєш? Тобі таке хиба снило ся; ти думав, що твої дїти хиба доживуть такої великої хвилї, а бачиш, твій рідний народ на волї. Українська Република! Та-ж знаєш, що там вже не буде нї найсильнїйшого пана, не буде цїсарських дерунів в золотих ковнірах, не буде тебе при цїсарськім война цїсарський капраль кунїрувати, не буде над тобою цїсарський баґнет висїти, не буде на твоє подвірє цїсарський здекутник лїзти, не будеш мусів перед цїсарськими Ляхами в три погибели гнути ся і шапку в руках мняти, не буде тебе ляцький посїпака хамом-бидлом звати, не буде твоїх дїтий ляцький бельферина катувати, одним словом: ти будеш вільний чоловік, вільний горожанин вільної Української Републики.

Правда, брате милий, як то всьо гарно? Тобі і твоїм братям правительство Української Републики віддає ті ґрунта, які від твоїх прадїдів Ляхи зрабували, а Ляхів-дїдичів жене з краденого майна на сто чортів. Не будеш робити на панськім ланї за топку соли, або за десятий сніп, але як вернеш до краю, дістанеш відразу 25 морґів ґрунту. Таж той, хто має 25 морґів ґрунту, вже богач, ґазда на цїлу губу.

І будеш вільний чоловік в вільній державі, а як би тобі при виборах який ляхута ковбасу показав, то ти-б йому в лице плюнув, як не хотїв би валяти долонї.

І ти, брате, радієш! І чекаєш тої хвилї, коли зачнуть кораблї перевозити нас на Україну. А тимчасом центи складаєш і щадиш, щоб не з порожними руками їхати до краю. Ти бачиш тут „американський бізнес" тай рахуєш собі, що і ти в краю за свої центи будеш міг якийсь „бізнес" заложити. А там того буде треба.

Так з тої радости ти, брате милий, співаєш: „Ще не вмерла Україна", „Вже воскресла Україна"; „Не пора"; „Ми Гайдамаки"; „У бій, у бій" і всї патріотичні піснї.

І твої брати там в старім краю ті піснї співають. Ой співають! Але бо і ворогів бють. З піснею на устах, з оружем в руцї йдуть на врагів і пражать, що ся влїзе.

Навіть не можна вже сумнївати ся, що Україна воскресла. У війнї, у крови, на кістках твоїх братів і на кістках ворожих росте незалежність України.

Але, брате мій, є в сьвітї дві ріжні війни: одна оружна, така, де палять гармати і тріскотять кріси і блимають баґнети і кров пливе, а друга инакша: — така, що провадить ся язиком і пером. Ти знаєш, що як візьмеш собі язикату жінку, то як прийде до війни між тобою і нею, вона своїм язиком тебе побє. Або як з твого братства який член вміє добре махати пером, то з ним нїхто не зачіпаєть ся, бо боїть ся, щоби в ґазети не пустив.

А така війна на язики і пером якраз тепер йде в Парижи, там, де при зелених столиках роблять мир. Хто моцнїйший на язик, той більше для себе виязичить користий. Хто моцнїйший на перо, той більше для себе випише. А та війна на язики і пером коштує таксамо, а часом більше, як війна на гармати. Отже всїляка війна коштує гроші.

Треба Полякам, або Чехо-Словакам, або Румунам чого добити ся, то вони не йно самі язиками роблять і перами пишуть, але ще й собі наймають чужих язикачів і чуже перо, яке пише такі ґазети, котрі мають вплив. І за гроші язики і ґазети зроблять дуже богато.

А от і ми Українцї маємо в Парижи богато своїх делеґатів. Є українські делеґати з Києва і з Галичини і зі Злучених Держав і з Канади. Їх на те вислало ся до Парижа, щоб вони на мировій конференції нашу справу ратували від ворогів.

Тим делеґатам передівсїм треба жити. Вони не поїхали для їх власної справи, але для загальної української справи і користи. Вони не є мілїонери, не мають покладного гроша, не можуть ним розкидати. Мусить їм на житє нарід цїлий давати гроші. А гроший треба, бо в Парижи всьо дороге. Як тут зїш обід, скажім за пів доляра, а най за доляра, то там треба заплатити десять долярів. Як тут купиш убранє за 25 долярів, то там за такесаме убранє треба заплатити 100 долярів. Як тут поїдеш до другого міста і переспиш ся або за дармо в свого краяна, або за доляра в готелю, то там за готель треба заплатити 10 або й 20 долярів на день. Бо там краяна нема, а Французи і французькі жиди друть, що можуть. Тепер такий час, що вони роблять гроші; на се нема ради. А трудно вимагати, щоби делеґати, яких нарід вислав для загально-народної справи, щоби вони спали під голим небом, або жебрали хлїба, або ходили обдерті. Таких би навіть і слухати не хотїли.

Винаймили українські делеґати канцелярію для себе, щоб мали де потрібну роботу робити, тай знаєте кілько то коштує? Ану вгадайте? **Два тисячі долярів на місяць!** Два тисячі на місяць за сїм „румів". А в Америцї таких сїм „румів" дістане за 30 долярів. А най буде 100 долярів, то вже не два тисячі.

Але того треба і без того годї обійти ся! Отже треба гроша, щоб делеґати мали з чого жити, щоб могли для народної справи працювати.

Та ще треба, і то конче треба, наймити моцних чужих язикачів. Треба і язикатих Анґлїйців і Французів і Американців, а навіть Жидів наймити, щоб за нами балакали. А вони за дармо сего не зроблять. Їм за ту язикову роботу треба заплатити. Треба, бо так сьвіт іде і сего ми не змінимо.

Також треба, і то конче треба, щоби в українській справі писали поважні чужі ґазети, що мають вплив, ґазети французькі, анґлїйські, американські. Наші делеґати напишуть, але чи гадаєте, що така ґазета то видрукує за дармо? Нїколи! Треба за кожду статю заплатити і то може тілько заплатити, що за тих сїм „румів". А гроші з неба не впадуть, бо в небі гроший не роблять.

Знаєте, чому справа Чехо-Словаків така голосна? А то тому, що Масарик як приїхав до Америки, розкидав що місяця 360 тисяч долярів, купував язики і купував місце в ґазетах, щоб в той спосіб Чехо-Словаччину будувати. І вибудував! А хто ті гроші дав? Таки самі Чехи і Словаки. Кождий Чех і кождий Словак платив що місяця високий добровільний податок, аби тільки чехо-словацьку державу будувати. І ті гроші не пійшли марно. А хоч би наші „кохані браця" Ляхи в Америцї. Та вони збирають десять мілїонів долярів, аби будувати Польщу і то таку „од моржа до моржа", щоб навіть до неї причепити кавалок України і кавалок Німеччини.

А ми, братя, де?

Дивіть, яка нас сила є в Америцї, а ми щойно пятьдесять тисяч долярів зложили на ратованє Галичини. Таж то встид! Як би кождий з нас по доляру дав, то певно булоб більше ніж пів мілїона тих долярів.

Кождий може доляра дати. Але і доляра, то не богато. Таж Чехи і Словаки давали по 6 долярів що місяця. А Поляки то сиплять грішми без памяти. Котрий не дасть жертви на будову Польщі, то „родаки" з ним говорити не хочуть, ба навіть в „салунї" не будуть з ним „віски" пити.

А ми що — не хочемо України? Таж певно що хочемо. Чи може Поляки нам гроші дадуть? Нї, таки ми самі мусимо дати.

Неодин може скаже: Та я вже дав. А я спитаю: Кілько дав? Доляра, два, пять, десять! А більше що — не треба дати? То в тебе Україна доляра варта, чи пятку, чи десятку? А от диви, твої брати і ровесники в старім краю кров свою проливають для України і житє віддають. Ну, що вартнїйше: кров, житє, чи гроші? Кождий знає, що житя за гроші не купити.

Братя Українцї в Америцї! Треба дати для України гроші! На ратованє Галичини! На підмогу нашим делеґатам! На чужих впливових людий! На ґазети, щоб в нашій справі писали.

Ми Українцї в Америцї можемо дати і маємо обовязок дати і мусимо дати гроші! Можна сьміло сказати, що хто з американських Українців жалує дати жертву на українську справу, той не варт звати ся Українцем, той зрадник, і його ми повинні минати. Се трохи гірко, але правда не все солодка.

Гроші збирає Український Народний Комітет. Треба їх слати на адресу касієра Українського Народного Комітету о. Миколи Підгорецького, 22 Іст 7-ма улиця, Ню Йорк, Н. Й.

Ану, Українцї в Америцї! Не жалуймо жертв. Ті жертви прецїнь для України.

# ІСТОРИЧНА ПОЛЬЩА.

Попала ся в наші руки офіціяльна мапа Польщі, видана Польським Комітетом Народовим, з такими границями, яких Поляки домагають ся від мирової конференції.

Коли можна сказати, що щось є верщком безличности, то таким власне верщком безличности є згадана мапа пропонованої Польщі.

Гляньмо на її східну границю. Забравши до Польщі цілу східну Ґаличину і Буковину, а також Холмщину, Полїсє і Підляше, польські юнкри ще сим не вдоволяють ся. Сунуть польську границю далеко поза Каменець Подільський, і йдучи на північ рікою Случем, забирають дві третини Волини, половину Білої Руси, кавалок Лївонії і цїлу Литву. Значить в новій Польщі, зложеній після польської рецепти, буде на 18 мілїонів Поляків 10 мілїонів Українців, 5 мілїонів Білорусинів, пів мілїона Лотишів, 3 мілїони Литовців, 3 мілїони Жидів і мілїон Нїмців. Разом поверх 40 мілїонів населеня, з чого Поляків не буде навіть половини. От раз апетит!

Чи алїянти на таку Польщу згодять ся чи нї, се — як то кажуть — їх „бізнес". Ми знаємо одно, що як до нової Польщі прилучать дійсно лиш десять мілїонів Українців, то нас там буде досить, аби її розвалити скорше, заки її побудують. Амінь!

# СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН ПОЛЯКІВ.

**Поляки помагали большевикам!**

**Поляки помагали російським реакціонерам!**

**Поляки виступали проти заведеня справедливих відносин в Европі!**

**Усїм тим Поляки помагали рости европейській анархії!**

В Галичинї провадить ся боротьба, нищить ся житє і майно.

На Українї вже більше року йде боротьба з большевиками і царською чорною сотнею. І коли на хвилю небо прояснить ся, то відтак знова насувають ся нові хмари.

Однакож не було би певно більшої части того лиха, колиб не рабівничий інстинкт Поляків.

Вони раді були запанувати над українським народом, хотїли його поневолити і тому уживали всїх способів, аби Українцям пошкодити.

І так польські війска помагали найбільшому реакціонерови московському, Денїкінови, який стремить до того, щоби відбудувати царську Росію. Вони з Денїкіном і другими воювали проти Українців.

Поляки помагали рівночасно большевикам в той спосіб, що самі пхали ся на українські землї, отже не позволяли Українцям зібрати всїх своїх сил проти большевиків. Вони уможливлювали в такий спосіб похід большевиків на Україну.

Поляки рівночасно брехали перед Европою, що вони одні способні до вдержаня ладу в східній Европі і домагали ся помочи від алїянтів проти Українців і Литовців. Притім представляли Українців в найчорнїйшім сьвітлї.

Поляки нї разу не заявили ся за принципом самоозначеня, за принципом справедливости для всїх, але словом і дїлом піддержували стару рабівничу полїтику.

Поляки замісць помагати гасити той огонь, який грозив Европі, ще більше його піддували, лише на те, щоби при чужій стратї самим щось зискати.

Се робота польської реакційної цивілїзації!

Инакше було би, колиб Поляки були признали принцип самоозначеня; колиб були сказали: Кождий нарід повинен мати право рішати про себе; вашого не хочемо, а свого не дамо.

Тодї в Галичинї не було би війни й Українцї могли би звернути всї свої сили проти большевиків. Вони мали би меньше одного ворога, а з другим хутше дали би раду. І нинї певно справа України була би вповнї забезпечена.

Однакож Поляки навмисне розривали українські сили.

А що дальше?

Европа нинї на вульканї. Всюди ворожнеча, нелад, анархія. А рівночасно, коли вірити донесеням, то большевики ідуть вперед. А се має наслїдки для цїлої Европи.

Инакше стояла би справа, колиб доля України була нинї забезпечена. Україна не грозила нїкому, заявивши ся з самого початку за правом самоозначеня й за етноґрафічними границями. Сила російських большевиків і їх впливи були би тодї ослаблені. І Польща зі сторони України не мала би ворога.

Нинї не те. Колиб справа України пропала, то се було би в першій мірі через Поляків. Але тодї і справа Польщі пропаща, бо між большевиками російськими і нїмецькими Польща мусить пропасти.

Отже зовсїм на місци буде, коли повторимо на взір польських часописий:

**Українцї! Не забудьте, хто ваш ворог!**

## УКРАЇНА НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(Від власного кореспондента „Канадійського Українця“).

Париж, 22. марта 1919.

Париж є тепер центром сьвітової політики. Тут кueть ся політична судьба міліонів людства не лиш Европи, але й цілого сьвіта. Перший раз в історії білої раси рішаеть ся судьба славянських народів на скалю, яка маркує нову епоху в політично-державнім житю Европи. Щойно скінчена війна висунула славянське питанє на перше місце, хотяй ніхто з офіціяльних єфер сего дотепер не запримітив. У східній Европі повстають нові держави на руїнах колишної Австрії та Росії. З сих нових держав Україна займе першорядне місце. Чи в Европі запанує соціялістичний чи капіталістичний політичний устрій, Україна не верне вже ніколи ні під крила польського, ні австрійського, ні російського державного орла. **Український нарід пересяк через послідних кілька літ так великою сьвідомостию національної окремішности, своєї індивідуальности, що ніяка ворожа сила не годна тепер його побороти.** Се вісти, які привезли зі собою до Парижа українські делеґати з українських земель на мирову конференцію. Українці поділені тепер на численні політичні партії, однак першою точкою в програмі всіх сих ріжних партій се **принцип національної окремішности.** Як далека і широка українська територія в в східній Европі, скрізь по ній гомонить тепер милозвучна українська мова — чи то по університетах, ґімназіях, народних школах, в армії, урядах, театрах, публичних зборах, по церквах, і т. д. Публична опінія на Україні формуеть ся з українських часописий, яких скрізь тепер повно по цілій Україні. Тепер деякі українські дневники числять по 50.000 передплатників, коли всего 5 літ тому назад 5.000 становило найбільше число передплатників одної української часописи.

Дня 20. марта приїхало через Швайцарію до Парижа більше число українських делеґатів. Міністер Сидоренко зарядив сейчас нові кроки щодо поділу праці цілої делеґації. Зараз на другий день (21) відбула ся спільна конференція у міністерстві справ державних Франції, на якій то нараді були присутні міністер Бульон і майже всі українські делеґати. Предметом і вислідом конференції було виясненє богато неясних точок дотично української справи. Опісля делеґація рішила уконститууватись в поодинокі секції.

По інформаціям директоріяту Української Републики і українського міністерства справ заграничних склад і поділ делеґації української в Парижи є слідуючий: Гр. Сидоренко, голова делеґації, міністер доріг і комунікації; Др. В. Панейко, секретар заграничних справ галицької України; Петро Дідушок, секретар директоріяту; Др. Борис Матющенко, бувший міністер здоровля; Олександер Шульгин, бувший міністер справ заграничних; Др. Сергій Зархій, представник жидівського населеня; Микола Левицький, бувший український посол в Царгороді; Олександер Севрюк, бувший посол в Берліні; Дмитро Ісаєвич, журналіст з України; Сергій Шелухин, бувший міністер справедливости; Вол. Тимошенко, проф. економії; полковник Вол. Колосовський, головний член ґенер. штабу; др. Степан Томашівський, професор університету у Львові; Макар Кушнір, референт для українських загальних справ; Антін Петрушевич, секретар делеґації; Арнольд Марґолін, комерційний радник; Николай Солтан, економіст-радник; Степан Перепелиця, фінансовий радник; Павло Чижевський, фінансовий радник; Теодор Королів, комерційний радник; Теодор Савченко, професор і директор пресового Бюра в Парижи.

З канадійської делеґації, яка приїхала до Парижа, Осип Меґас є знавцем анґлійських і американських справ, а Іван Петрушевич перекладчиком.

Замітною річию повисшого складу делеґації є се, що члени представляють ріжні політичні партії українські, однак принципіяльно всі стоять на точці независимої України. З природи річи сі ріжниці партійні делеґатів додають більшого товчка до живої роботи і вносять здорову конкуренцію. Замітною також річию в складі повисшої української делеґації є й факт присутности кількох Жидів з України, які говорять знаменито по українськи; один з них є навіть дуже здібним українським бесідником і журналістом. Загалом ціла делеґація складаеть ся з людий поважних і серіозних, і здаеть ся становить самодобірні українські одиниці.

**Мирова конференція посьвячує саме тепер найбільше часу справам з Німеччиною. Скоро лише буде покінчена ся справа, так (по словам, даним українському міністрови Сидоренкови премієром Клемансом) приступлять сейчас до справ Росії і тут власне Україна дістане офіціяльний стан від мирової конференції, так як його дістануть Литовці, Естонці, Фінляндці, Ґеорґійці (Грузини), Лотиші, Білорусини, Вірмени і другі народи бувшої Росії.** Що вже тепер всякі російські екс-міністри і екс-ґенерали, як також Поляки, всіми низкими способами працюють над недопущенем України на конференцію, про се нема найменьшого сумніву. І одні і другі наймають всяких французьких професорів і журналістів, які дають відчити по ріжних товариствах на тему, що нема ні України ні Українців, що є лише українські большевики і що ціла Росія се один нероздільний нарід. Всеж таки мирова конференція не звертає вже більше уваги на повисші нісенітниці, бо недавно сама вислала апель до українського ґенерала Павленка і до польського ґенерала у Львові, просячи їх обох, щоби знова почали годити ся в цїли завішеня оружа. Депеша була вислана бездротним телеґрафом у французькій мові.

Польща наносить конференції найбільше клопоту через невилічиму манію польських репрезентантів до здобутя Польщі в її історичних границях. Нові мапи Польщі, які друкують тепер французькі ґазети в Парижи, показують найлучше се задушевнє бажанє наших вікових ворогів. Ся польська мапа обнимає цілу Галичину, цілу Холмщину, північну часть Буковини і спору частину Полісся. До попертя своїх претенсій на українські землї Поляки знайшли собі Чехів і Румунів, не згадуючи вже великої частини офіціяльної Франції. І так Румуни після сеї тайної угоди мали собі взяти майже цілу Буковину (з виїмком вузкої части північної Буковини), а також майже всю Бесарабію, в заміну за попиранє польського забору українських територій в Галичині, Буковині, Волині та на Полісю.

Однак і тут Полякам не пійде цілком гладко. Українська делеґація дуже пильно стежить за всіми пружинами, які понакручували Поляки, Чехи і Румуни. Не вдасть ся ні Чехам забрати угорської України, ні Полякам східної Галичини, ні Румунам Бесарабії та північної Буковини, хоч як би яскраво вони малювали у французькій пресі Українців яко небезпечних большевиків. На се штучнє формованє публичної опінії серед Французів Поляки видають міліони гроша. Колись така політика приносила гарні плоди; тепер вона непоплатна. **Фактом сего твердженя є настрій супроти Поляків, особливо серед анґлійських і американських делеґатів.** От нинї Ллойд Джордж, анґлійський премієр, виразно застеріг собі на мировій конференції, що польська армія, яку висилає відси Франція до Польщі, не сьміє ніяк бути уживана проти Українців. Нинї вже радикальна, а особливо соціялістична французька преса, підносить голосний крик проти французького наїзду на Україну та проти заборчих амбіцій капіталістичної Франції.

Завдяки енерґічній роботі, яку веде український міністер Сидоренко серед анґлійських і американських дипльоматів, тут ситуація значно поправила ся в користь України. Крім сего французькі журнали присилають тепер що дня до української делеґації своїх репортерів в цїли одержаня більше інформацій дотично України.

А—О.





## ПИСЬМО УКРАЇНСЬКИХ БРАНЦІВ В ІТАЛІЇ ДО ЕПИСКОПА БУДКИ.

„Канадійський Українець“ (ч. 16, з 15. цьвітня 1919) подає отсе письмо, надіслане українськими бранцями в Італії до канадійського епископа Никити Будки:

Ваше Преосьвященство!

**Звертаємо ся до Вас, Преосьвященний Отче, іменем сто тисяч полоненої мужви і вісімсот офіцирів Українців в Італії, позбавлених всякої духової опіки, та звертаємо ся до Вас, яко до Князя нашої Церкви і яко до члена людий, які на житє нашого народу мають великий вплив.**

В італійськім полоні, як ми сказали, находить ся сто тисяч мужви та вісімсот офіцирів. **Положенє наше найгірше із всіх полонених народів. Ми не маємо найменьшого получення з нашими заступниками, ані з вітчиною.** Ми здані на ласку і неласку Італійців. Наша мужва находить ся на роботах в ріжних маляричних околицях, не привикла до сих обставин і тому під впливом підсоня, а найбільше малярії, хоріє та гине. По шпиталях лежить велике число наших людий, яких кромі хороби фізичної нищить народний сентименталізм нашого народу, а яких уратувати міг би лише поворот до рідного краю. А тут серед таких обставин, які тепер є, де ми забуті Богом і людьми, скорше обійме їх люта смерть далеко від рідного краю, смерть, перед якою вони навіть не можуть із сьвящеником поговорити, ніж дочекати ся повороту до рідного краю.

Перед кількома тижнями виїхали з полону всі курати та лікарі, розуміеть ся і наші також з ними. Передше, коли наші курати ще були, які мали дозвіл стикати ся з мужвою і відправляти їм Службу Божу, вони удержували надію в наших людях, а особливо занимали ся хорими. Від хвилї, коли вони поїхали, справа опіки і розради мужви зовсім упала, бо **нам, офіцирам, заборонено стикати ся з мужвою. Не хочемо богато писати про поступованє з хорими по шпиталях. Таксамо не хочемо згадувати про житє наших людий у ріжних таборах та на ріжних роботах.**

Одним словом лише просимо і взиваємо Вас, яко Князя нашої Церкви, — **ратуйте** і старайте ся довершити всего, що лиш Вам можливо, щоби наші компетентні круги вплинули на як найскорший поворот наших полонених у рідний край; а в першій мірі взиваємо Вас до сего іменем великого числа хорих, яких лише поворот до рідного краю може виратувати перед неминучою смертию.

Прийміть наконець вискази глибокого поважання та просьби о ласкаву поміч.

**Др. Юліян Комаринський,**
**Нестор Смаль-Стоцький,**
**Інж. Роман Мійський.**

Се вже другий з ряду лист у тій болючій справі, датований 16. марта б. р. (перший подібний лист був надрукований в ч. 40 „Свободи“).

Українська Народна Рада в Канаді — пише „Канадійський Українець“ — два місяці старала ся, щоби дістати в аліянтів дозвіл на висиланє запомоги, а то поживи і ліків для українських бранців в Італії. І сей дозвіл У. Н. Рада вкінци по довгих трудах і заходах дістала. Вона вислала вже одну посилку, але се капля в мори! Редакція названої ґазети накликує горячо всіх канадійських Українців до щедрих жертв на сю ціль, аби осушити сльози й облекшити терпіння наших братів у неволи.

**В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.**

# РЕЗОЛЮЦІЇ

## ШЕСТОГО КОНҐРЕСУ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ НА УКРАЇНІ, ЯКИЙ ВІДБУВ СЯ 9. ЛЮТОГО 1919 Р. В КИЄВІ.

**Українське робітництво осуджує російських большевиків, які хотять поневолити свободу на Україні — Лише український нарід має і може робити такий порядок, якого йому треба.**

—

1. Шестий конґрес української соціял-демократичної партії стверджує, що капіталїстичний сьвіт зближаєть ся до неминучої соціяльної революції на цілім сьвіті та що вона прибирає ріжні форми у всіх краях, залежно від часу і від метод соціялїстичної переміни. Ріжниці сї є наслідком степеня розвитку капіталїзму, суспільних відносин та народного складу держав, а також того, який вплив витворила війна на всїх сторонах політичного й економічного житя кождого краю.

2. Своєю історією і своїм актуальним станом властивої революції, як і через розширене революції на заході, Україна тепер вступила у впливову сферу сьвітової революції та знаходить ся в процесї зміни цїлого житя полїтичного й економічного українського народу. В капіталїстичнім сьвіті вона занимає місце важне як зі сторони економічної так рівнож і політичної та суспільної. Се є край малих властителїв, котрі підчас цілої української революції мали головну основу, а для котрих ся революція була зовсїм рільничою. Роля промислового пролетаріяту в економічнім житю України є дуже ограничена і її політичний вплив на революцію був і ще є дуже незначний. Дуже малий степень піднесеня розвитку капіталїстичного промислу, а наслідком того й незначне число пролетаріяту, перевага рільничих підприємств над промислом, брак орґанїзації між пролетаріятом, соціяльний антаґонїзм між містами а селами, а наслідком сього і між селянами та робітництвом, се все є головними причинами сього обяву. Світова війна, яка була війною імперіялїстів, а яка зруйнувала житє економічне самих найбільше розвинених, діткнула рільничі краї, а тимсамим і Україну, та спричинила страшну катастрофу економічного житя. Цілковита руїна українського промислу, мало що й так розвиненого, нечувана дезорґанїзація праці, дорожнї средств до житя, се є наслідки сьвітової війни на Україні. Можемо кождий видіти, що антаґонізм, який панує між селом а містом, грозить здобуткам революції. Український нарід, поділений ріжними краями (Галичина, Буковина, Угорщина, Бесарабія, Кубань, Дон) і окружений імперіялїстами, ворогами і контрреволюціонерами (Поляками, Румунами, охотничими арміями Дону і Кубанї) і большевиками, знаходить ся в дуже трудних фінансових і економічних обставинах та надибує найбільші трудности на дорозї злуки народної і самовладної власної держави.

3. Супроти сеї ситуації внутрішної і зовнішної український пролетаріят повинен приложити своїх рук до поліпшеня економічного житя краю, аби безпроволочно зсоціялїзувати важнїйші промисли. Його програмою повинно під сю хвилю бути бране участи в правительстві і в праці сконсолїдованя держави. Конґрес є тої гадки, що він повинен попирати всїми своїми силами для злуки народної держави всї українські партії, приготовляти ґрунт для домінації робітничої демократії Української Републики, сконсолїдувати й поширити орґанізацію робітників, перевести розсудну соціялїзацію економічного житя і позискати селянство до сього проєкту економічної соціялїзації.

Бачучи те все, 6-тий конґрес української соціял-демократичної партії рішає:

Беручи під розвагу, що трансформація краю в соціялїстичну орґанїзацію є повільним процесом, який не може бути зреалїзований без помочи революційної демократії взагалї, сей конґрес є тої гадки, що в актуальнім моменті, так сказати на початку, соціяльна революції повинна бути централїна і льокальна, така, аби ясно впевняла свобідний розвиток демократичних сил. Дійсна революція на Україні не є приготовлюючою до соціяльної революції, а стадією до зреалїзованя насамперед загально демкратичних реформ, до домінації правдивого демократизму, на основі котрого є можливий перехід до соціялїзму. Отже опираючись на виборах, сей конґрес заявляєть ся за скликанем як можливо найскорше орґану народних представителїв, себто парляменту з виборами на демократичних основах.

**Україна мусить бути независима.**

Шестий конґрес української соц.-дем. робітничої партії домагаєть ся повної независимости для Української Народної Републики. Конґрес рішає піддержувати весь рух українського народу, який дає можність свободи, а буде боротись проти всїх замахів на независимість України, без огляду на се, з чиєї сторони сей замах може виринути: чи від републики російських совєтів, чи від якоїнебудь иншої держави.

Щодо републики російських совєтів і її політики на Україні, 6-тий конґрес укр. соц.-дем. робітничої партії висказує своє найрішучійше осудженє; ся політика є скандальною та неґідною партії пролетаріяту і соціялїстичного правительства, яка має заборчі бажаня проти Укр. Нар. Републики. Російські совєтники, не маючи змоги ширити знищеня між селянами і робітниками Росії, аби над ними без праці панувати і наживати ся, лїзуть і рабують українське селяньство, аби жити чужою працею. Ось чим пояснити би собі офензиву армії совєту проти України.

Протестуючи проти атаків армії совєтів, конґрес признає можливість спокійних зносин і торговельну виміну з російською републикою совєтів, одначе се не може наступити доти, доки атаки російської армії проти України не устануть і доки савєтські війска не уступлять поза українські границі.

Українське робітництво вже перейшло через один період страшної реакції монархістів (період гетьмана), з причини наїзничої політики републики совєтів. Тепер знова, коли велика небезпека грозить істнованю та консолїдації вислїдів і зусиль українського пролетаріяту, себто популярній републиці, сей 6-тий конґрес робітничої партії завзиває всїх Українців до орґанїзації і до боротьби всїми своїми силами проти всїх впертих реакціонерів і ворогів самовладности України. Українські робітники мають зібрати всї свої сили до скріпленя нормального розвитку української популярної републики, щоби тримати здалека всї імперіялїстичні замахи на независимість українського народу і його пролетаріяту.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИ СЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".



## ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь)

ПОШУКУЄТЬ СЯ ДЯКО-УЧИТЕЛЯ до гр.-кат. Церкви в Cohoes, N. Y. Услівя ся: 1) Мусить мати гарний, тенорований голос. 2) Знати добре нотний церковний і сьвітський спів. 3) Мусить провадити денно школу (около 100 дітий). 4) Найдальше до 2-ох місяців мусить дати представлене, аматорську виставу або хор. концерт. 5) Мусить бути самосьвідомим Українцем. 6) Перівість мають ВП. Дякоучителі, котрі потрафили би заложити банду. 7) Хор ще істнує одним з лучших на околицю, виплеканий через бл. п. Тимкевичом. 8) Єсли ще не стоїть, мусить вписати ся до Товариства „Дякоучителів". 9) Має бути щирий, не арогантський, що до обходження з людьми і священиком. 10) Може бути жонатий або самотний. Партачі, хай не пхають ся. 11) Платня на початок 60 дол. місячно і доходи, пізнійше більше. Зголошеня прошу слати або через Товариство Дякоучителів, або впрост на адресу: 49—

REV. JOHN OSTAP,

Ruth. Cath. Priest,

198 Ontario St., Cohoes, N. Y.

Пошукую свого шваґра ЙОСИФА ЯКИМА, з села Юрівці, повіт Сянік Галичина. Хто би про него знав, або він сам, звольте зголосити ся до: ANNA OLIJARCZYK, 1060 Catasaque Ave., Allentown, Pa. 47-9

Марійн Масляк, син Венедикта, пошукує стриєчної сестри МАРІЇ МАСЛЯК, дочки Грицька, з Галичі. Прошу голосити ся на адресу: MARIAN MASLAK, 563 Communipaw Avenue, Jersey City, N. J. 49

ПОШУКУЮ Василя Вінярчука, родом з села Прилбичі, повіт Яворів. Перебував в Пітсбург, Па., мешкав під ч. 2133 Mulberry Ave. — Теодора Сердюк, Олексу Диду, Петра Балабуш, Петра Мицу прошу зголосити ся на адресу: ILKO BALAGUSZ, 695 Redwood Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada. 49-51

ДО ВИНАЙМУ З КІМНАТИ з всіми приналежностями за 10 долярів від ч. 235 Varick St., Jersey City, N. J. Голосити ся до: MR. DINSTEIN 367 Grand Street. 49-51

ХОЧУ КУПИТИ „віндов-клінінг" інтерес на одного чоловіка або на спілку. Зголошувати ся до: S. BOHACZEK, 406 Spalding Bldg., Portland, Oreg. 47-49

Де є мій сестріненнь НИКОЛАЙ ГАЛЬКОВИЧ, родом з Нанчівка великого, повіт Старий Самбір, Галичина. Пошукує JOHN MARUSZCZAK, 324 Monroe St., Philadelphia, Pa. 47-9

ЗЛОВІТЬ ЗЛОДІЯ! Хто знає де є ІВАН ТИМЧИШИН, з Росохоланця, Галичина, 46 літ старий, має рабінки по твари, вуса чорняві, завше підкручені. В мене мав привичку „панєбрате" і „невермайн". 15-го цвітня вкрав з куферка „пане брате" $460 і пропав з ними. Хто би його знов, най сейчас арештує і дасть мені знати, а дістане добру нагороду. JOHN SKAWRONYK, Box 2, Evansville, Pa. 47-9

# АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

### Чому люди вертають до старого краю.

„Чому ви опускаєте Америку?" — Таке питанє поставив репортер нюйорського „Ґлоба" пятьом чужинцям, котрі стараютьcя дістати пашпорти на виїзд до старого краю.

Відповідь Івана Остерлянда, робітника з Шікаґо, котрий вертає до Фінляндії, звучала: „Відїзджаю, бо предвиджую тут дуже чорні відносини для робітника; тут скоро не стане роботи".

Матій Матсон, робітник з Шікаґо, котрий вертає до Фінляндії, відповів: „Америка є добрим краєм для мене. Я йно їду до дому, заберу свою родину і поверну назад".

Каміллье Росете, углекоп з Вілксбери, котрий вертає до Італії, заявив: „Я не поверну назад. Я люблю Америку і робив тут кождого дня, але тут незадовго не буде склянки вина і не буде що курити; тому я їду до дому".

Иосиф Карменчелле, робітник з Вотербури, котрий повертає до Італії, заявив: „Я не поверну назад. Моя вітчина гине; я їду її ратувати".

Михайло Пентос, робітник з Савтбрідж, Массачусетс, котрий вертає до Греції, відповів: „Вертаю назад до Греції, бо мої два братя згинули у війні, а батько і матір вже старі, тому я хочу помогти їм".

### Дорожня мешкань в Ню Йорку.

Коли ви жиєте далеко від Ню Йорку, а маєте добре і тане мешканє та несогірше заробляєте, то не рушайте ся відти до Ню Йорку, бо в Ню Йорку не лише, що вже є тисячі безробітних, але й мешканя подорожіли майже два рази стілько, що перед війною.

Найбільше подорожіли мешканя в Бронкс. Один чоловік оповідає, що два роки тому він платив за своє мешканє 23 доляри місячно, а тепер мусить платити за тесаме мешканє 50 долярів; мешканє отже подорожіло о 117%.

Иньший Нюйорчанин твердить, що шість місяців тому він платив за своє мешканє при Вест 145 улици 20 долярів, а нині мусить платити 29 долярів; його мешканє подорожіло отже о 45%.

Ще иньший мешканець Ню Йорку каже, що шість місяців тому він платив за своє мешканє при Вест 157 улици 25 долярів місячно, а нині мусить платити 45 долярів.

В околици Томпкінс Сквер Парку, Мангатан, де найбільше мешкає українських родин, мешканя подорожіли о 35%. За три темні кімнати, за які ще недавно плачено 17 долярів місячно, властитель хоче тепер 23 доляри.

В Бруклині мешканя також сильно подорожіли. Один чоловік каже, що за мешканє, за яке він ще в вересни минувшого року платив 15 долярів, тепер мусить платити 26 долярів.

### Заборона виробу пива.

Новий міністер справедливости, А. Мічел Палмер, підчас промови у Філядельфії заявив, що бровари мають заперестати в четвер, 1-го мая 1919, виріб 2¾-процентового пива і всяких горячих напитків, які мають більше ніж ½% алькоголю. Хто провинить ся супроти сього розпорядженя, буде строго караний.

### Женщина, котра розвела ся зі своїм мужом, скаржить його коханку.

Два роки тому пані Франсіс Доґерти, з Ню Йорку, розвела ся зі своїм мужом. Розводу домагав ся сам муж. Суд позволив на розвід і призначив, що п. Доґерти має дати своїй бувшій жінці 50.000 долярів, але й зробив йому застереженє, що він не сьміє женити ся вдруге.

Тепер жеж пані Доґерти довідала ся, що її бувший муж жиє з панною Букенен, її давною приятелькою. Тому вона внесла тепер до суду скаргу на неї. Пані Доґерти оскаржує панну Букенен о замах на її родинне житє, бо каже, що через неї її бувший муж забагнув розводу. Пані Доґерти каже, що коли вона ще жила разом з мужом, муж цїлком ігнорував її. Хоч був богатий, він мешкав в поганім домі на горі міста в Ню Йорку і по цїлих тижнях не бував дома, кажучи, що десь має їхати, бо інтерес вимагає сього. Тепер жеж пані Доґерти переконала ся, що він нікуди не їздив, лише жив собі з панною Букенен в прекраснім домі в иньшій части міста.

Отже пані Доґерти уважає, що панна Букенен — давна її приятелька, є головною виновницею її зломаного житя і тому вона домагаєть ся, щоби ся „добра приятелька" відпокутувала за се.

### Земельне бюро в Ню Джерзи.

Під сю пору в стейті Ню Джерзи є ще 400.000 акрів землї, яка стоїть пустарем. Щоби сю землю якнебудь використати, стейтове правительство задумало установити земельне бюро і покликати до житя спеціяльну комісію для розслідженя богатств сеї землї.

### Вкинули двох большевиків у воду.

Двох большевиків, які старали ся говорити до 1.000 робітників у філядельфійській пристані, вкинено до ріки Делавар. Коли робітники побачили, що агітатори тонуть, витягнули їх і почали бити. Большевики ледви втікли живими. Оба вони працювали вже в пристані більше ніж місяць і за обома слідила тайна поліція.

# КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ.

### Протест Українців, Москалів і иньших.

В Ст. Катарінс, Онтеріо, відбуло ся віче при участи сімох соток українських, московських, фінських, італійських і польських робітників, котрі ухвалили протест проти агітації канадійських роджениців, зверненої проти чужинців. „Ми відносимо ся до наших товаришів-робітників з жаданем — говорить протест — трактувати нас по людськи. В Канаді є тисячі робітників-чужинців, котрі хочуть безпроволочно повернути назад до свого рідного краю. Тому ми жадаємо позволити сим робітникам свобідно виїхати відси, коли вони сього бажають. Ми не хочемо, щоби нас вислано до Англії або денебудь инде яко страйколомів, ані не хочемо, аби нас змушувано брати оружє проти наших братів. Позвольте нам виїхати з Канади, куди ми хочемо, свобідними, такими, якими ми тут прийшли".

### „Канадійський Українець".

„Канадійський Русин", тижнева часопись у Вінніпеґу, змінила свою назву на „Канадійський Українець". Читачі і передплатники „Канадійського Русина" домагали ся, щоби назву „Русин" змінити на „Українець", що адміністрація часописи і зробила. Зміну назви передплатники переголосували одноголосно. „Канадійський Українець" ріжнить ся від свого попередника лише тим, що замісць раз, виходить два рази на тиждень: у вівторок і пятницю; впрочім зміни не зайшли жадні. Редакційний персонал остав ся тойсам, з п. Романом Кремаром яко головним редактором, а й напрям часописи остаєть ся дальше національний з клерикальною закраскою, бо часопись є органом українського грецько-католицького епископа.

### Подвійна трагедія в Монтреал.

У Віндзор готели в Монтреалї розіграла ся на днях трагедія іміґрантів з Галичини. Молодий, 20-лїтний К. Савицький приїхав з дівчиною з Торонто до Монтреалу і в готели записали ся яко Чарлз Ловіт і жінка. Незадовго по їх прибутю готелева служба почула тяжкий стогін, який виходив з кімнати сих двох подорожних. Коли пуканє в двері не виказувало жадного результату, виважено двері і на велике здивованє найдено на підлозі двоє окровавлених. Дівчина порізана ножем і прострілена двома револьверовими кулями, лежала без житя; хлопець мав підрізану гортанку, але ще жив. Вони обоє були в обіймах. На столї найдено кілька листів, писаних до осіб в Гемілтонї і иньших місцевостях. В однім листі, який не був запечатаний, стоїть написано: „Ми погибли від любови і недуги".

**ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й.**

**Робітники занятї в стайнях!**

Загально звісне наше прикре положенє. Причина лежить в нашій байдужности. В юнії сила. Робітник, який в ній не стоїть, є забавкою в руках роботодавця. 49

Тому приходіть всї громадно на **ЗБОРИ** які відбудуть ся **в неділю, дня 27-го цьвітня 1919 р., о годині 1-ій пополудни в „Oriental Palace"**, під ч. 145 Suffolk St., New York City.

Цїль зборів є зорганізувати Вашу юнію. Дискусія вільна. Вступ даром. Гості раді. Не відкладайте, бо час дорогий. — **Тимчасовий Комітет.**

**ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З СТЕЙПЕЛТОН І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!**

**ЗАХОДОМ БР. СВ. МИХАЇЛА, від. 211 У. Н. Союза**

відбудеть ся

**ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ**

**В НЕДІЛЮ, 27. ЦЬВІТНЯ 1919**

в LABOR LYCEUM HALL, 20-22 Rooff St., Stapleton, S. I., N. Y.

**Початок точно о годині 2.30 вечером.**

**Вступ 35 цнт.**

**Музика перворядна.**

Приходіть всї як один а не пожалуєте. — За добру забаву ручить
49 КОМІТЕТ.

**Стефан Дзера**, секр.

**ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СІТИ, ПОЗІР!**

**Заходом тов. „Українська Січ", від. 170 У.Н.С. в Джерзи Сіти, Н. Дж.**

— відбуде ся —

**ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ**

**В СУБОТУ, 3-го МАЯ 1919 Р.**

**в Елкс Гол при 188 Ґренд ул. в Джерзи Сіти, Н. Дж.**

**Перворядна українська музика п. В. Волиниця.**

Як рівнож члени драматичного кружка при „Українській Січи" відограють представленє в трох діях

**НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА**

ДІЄВІ ОСОБИ:

Явдоха, жінка Івана . . п-на Ем. Чомко
Гаврило, старий Москаль. п. Е. Сойка
Іван, його зять . . . . . п. Я. Олїньский
Анна, їх дочка . . п-на Анна Стеблецька
Петро, муж Анни . . . . . п. Гр. Готра
Максим, хлопець Івана . . . . . . . . . п. Теод. Милянчук
Одарка, служниця Івана . . . . . . . . . п-нї А. Мартинець
Ігор Платанович, дяк . . . . . . . . . п. Гр. Райнгарт
Янкел, жид . . . . . . . п. Й. Онуфрів
Листонош . . . . . . . . . п. Тих

Режисер **п. Л. Кушнір.**

**Початок балю о годині 3-ій пополудни до години 7-ої вечер, опісля представленє, а при кінци баль.**

Тов. „Укр. Січ" запрошує отсим до численної участи всї Хвальні Товариства і Братства, всїх Українок і Українців з Ню Йорку і околиці на Січовий Баль і представленє, котрий перший відбуде ся по сьвятах в Джерзи Сіти, Н. Дж. 49-50

**Вступ: крісла І-ряднї 75 цнт.; ІІ-ряднї 50 цнт.; ІІІ-ряднї 35 цнт.**

За добру забаву ручить

**Комітет тов. „Укр. Січи".**

**Важне для товаришів і товаришок тов. „Укр. Січи", від. 170 У. Н. С. в Джерзи Сіти, Н. Дж.**

На мітінґу відбувшім ся в суботу, 12-го цьвітня 1919 р., було ухвалено, що кождий Товариш(ка) має взяти один тикет на сей баль. Товариші, котрі еще не взяли тикетів на сей баль, нехай зголосять ся на балю до секр. фінансового Г. Павлика при касї.





**ПОЗІР! ПОЗІР!**

**PITTSBURG І ОКОЛИЦЯ!**

**В НЕДІЛЮ ТОМИНУ**

**ДНЯ 27. ЦЬВІТНЯ 1919 Р.**

по Службі Божій о годині 12. в полудне відбудеть ся

**ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСЬВЯЧЕНЄ УГОЛЬНОГО КАМІНЯ ПІД УКРАЇНСЬКУ ГР.-КАТ. ЦЕРКОВ СВ. ЮРІЯ**

**в Норт Сайд Пітсбург, Па. при Доер стріт.**

До ласкавої співучасти в тім краснім торжестві тутешних громадян сердечно запрошуєть ся всїх Українок і Українців з дооколичних місцевостий.

46,8,9 **Комітет парохіяльний.**

**НЮ ЙОРК, Н. Й.**

**Позір! Українці! Позір!**

**Тов. „Борці Визволеня України" в Ню Йорку,** устроює

**В СУБОТУ, 26. ЦЬВІТНЯ 1919**

в LIBERTY HALL,
255 Houston St., New York, N. Y.

**ВЕЛИКИЙ БАЛЬ**

**Початок о годині 7.30 вечер.**

**ВСТУП 25 ЦНТ.**

**Музика Тов. „Поморяни".**

За найлучший порядок і добру забаву ручить
48-49 КОМІТЕТ.

**НЮ ЙОРК, Н. Й.**

**Театр Української Народної Громади 217-19 E. 6th St., New York, N. Y.**

**при участи п-нї М. Комишевацької**

**В СУБОТУ, 26. ЦЬВІТНЯ 1919**

на користь

**бр. св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.**

відограє

**ПАННА ШТУКАРКА**

жарт на три дії, А. Ф. Володського.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Лобода Іван Хведорович, старенький панок . . . . п. С. Комишевацький
Валентина, його внучка, курсистка . . . . . . . . . п-нї М. Комишевацька
Устя, наймичка його . . . . . . . . . п-на Р. Красновська
Шеляг, городський панок, його приятель . . . . . . . . . п. С. Баюс
Ликерія Іванівна, його жінка . . . . . . . . . п-нї М. Мельникова
Гануся, його дочки . . . . . . . . . п-на Н. Семчишин
Маруся, його дочка . . п-на М. Давидів
Олексій, його син, канцелярист . . . . . . . . . п. В. Лазута
Іваненко Іванович, квартирянин Шельгів, студент . . п. Гр. Шумський
Городовий . . . . . . . . . п. І. Матофій
Гість . . . . . . . . . п. С. Боднар

**Режисер п. С. Комишевацький.**

**Дірігент п. М. Гундич.**

**Музика тов. ім. М. Лисенка.**

**Початок точно о годині 8-мій вечер.**

**ВСТУП 75 і 50 ЦНТ.**

**ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.**

Родимці! Вечер сей, се буде вечер забави і сьміху для Вас. Штука ся є дуже гарна, комічна і дуже поучаюча. Тому братство св. Володимира просить о як найчисленнійшу участь.
48-49 КОМІТЕТ.

**ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.**

**ТОВАРИСТВО СПІВАЦЬКЕ „БОЯН" в Перт Амбой, Н. Дж.**

— відограє —

**В НЕДІЛЮ, 27. ЦЬВІТНЯ 1919**

**в гали під ч. 752 Стейт Стр.**

комедію-оперетку в трох діях п. з.

**ПОШИЛИСЬ У ДУРНІ**

ОСОБИ:

Кукса, богатий мельник, вдовець . . . . . . . . . А. Бажан
Оришка, його дочка . . Ю. Зволинська
Дранко, богатий коваль, вдовець . . . . . . . . . А. Рожик
Горпина, його дочка . . Ю. Грабарова
Антін, наймит Куксів, парубок . . . . . . . . . Гр. Маслій
Василь, наймит Дранка, парубок . . . . . . . . . Т. Нізняк
Скакунець, писар . . . . . . Я. Кузьма
Нечипір, захожий чоловік . . . . . . . . . В. Яричевський

Режисер дякоучитель Ст. Грабар.

**Початок о годині 8-ій вечер.**

**ВСТУП 50, 35 і 25 ЦНТ.**

P. S. Дїтий на представленє не впускаєть ся. Для них відбуде ся се представленє два дни скорше, в пятницю, 25. с. м. о годині 8-мій вечер. 48-9